

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3C/291/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815207808
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815207808.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., Strawinskylaan 933, 1077XX, Amsterdam, Holandské kráľovstvo, registračné číslo: 560 07 043, zast. Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, adresa pre doručovanie: Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, proti žalovanému: K. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. Č.. XXX, XXX XX L., o zaplatenie 1.098,16 eur s prísl. t a k to

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 958,64 eur, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 87,29 eur a úrok z omeškania vo výške 8,15% ročne zo sumy 958,64 eur odo dňa 30.07.2015 do zaplatenia, ako aj trovy konania, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 48,47 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 123,96 eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu žalobcu, čo do zvyšku z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1.098,16 eur spolu s vyčísleným ročným úrokom z omeškania vo výške 87,29 eur a úrok z omeškania vo výške 8,15% ročne zo sumy 1.098,16 eur odo dňa 30.07.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., (ďalej len „právny predchodca“) so žalovaným uzavrel dňa 14.08.2012 úverovú zmluvu č. 4208057960, neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky (ďalej len „ÚZP“) spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s.. Predmetom úverovej zmluvy (ďalej len „ÚZ“) bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1.400 eur. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 48 pravidelných mesačných splátkach po 44,89 eur splatných v zmysle ÚZ. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom Výpise čerpania, splátok a úhrad, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovaného a spôsob ich započítania. V zmysle hlavy ÚZP s názvom Ukončenia úverovej zmluvy o poskytnutí úveru, bol žalovaný právnym predchodcom žalobcu vyzvaný listom zo dňa 22.07.2014 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Zmluvné pokuty a upomienky boli žalovanému vyúčtované v zmysle hlavy 18 ÚZP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou ÚZ. Ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanému dlh v nasledovnej výške: istina vo výške 108,27 eur, úrok vo výške 75,18 eur, zosplatená istina vo výške 865,51 eur, upomienka II. vo výške 48 eur a poplatok za možnosť zmeny splátky vo výške 1,20 eur.

Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami, úverovou zmluvou, úverovými zmluvnými podmienkami, výzvou k splateniu celého úveru, výpisom z úverového účtu, písomným vyjadrením žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

V písomnom vyjadrení žalobcu doručenom súdu dňa 26.10.2015 právny zástupca žalobcu uviedol, že predmetná úverová zmluva je platná a účinná, obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, má písomnú formu, je prejavom slobodnej vôle odporcu a navrhovateľa, je uzatvorená v súlade s právnymi predpismi, ktoré boli platné a účinné v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, od ktorých by žalobca odvodzoval svoj právny nárok.

Žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa 14.08.2012 úverovú zmluvu č. 4208057960, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.400 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 44,89 eur, a to v 48 mesačných splátkach, pričom dojednaná úroková sadzba predstavovala 19,89% ročne. Zároveň sa dohodli v zmysle zmluvy na poplatku za vedenie účtu vo výške 1,99 eur, ktorý je zahrnutý v splátke. Podľa bodu 57, uzavreli dohodu o možnosti zmeny výšky a počtu splátok vo výške 0,30 eur, ktorý je taktiež zahrnutý v splátke.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a žalovaný podpisom potvrdil, že je s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. V zmysle ďalších dojednaní klient podpisom úverovej zmluvy súhlasí, aby bol spoločnosťou ako poistníkom prihlásený k poisteniu výdavkov a poisteniu zneužitia karty podľa zmluvy o RÚ za podmienok uvedených pred textom úverových podmienok a v ÚP. Klient podpisom ÚZ vyhlasuje, že sa oboznámil s obsahom poistnej zmluvy č. 19100694 uzatvorenej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. ako poistníkom a Českou pojišťovnou ZDRAVÍ a.s., Praha, IČ: 49240749 ako poistiteľom vrátane znení Zvláštnych poistných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Podľa hlavy 1 § Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver (ďalej len „Úverové podmienky“) tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváranej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“).

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť ako veriteľ zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 2 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa § 2, § 3 hlavy 2 Úverových podmienok, úverová zmluva sa stáva platnou a účinnou podpisom posledného z účastníkov zmluvy. Po uzatvorení úverovej zmluvy zriadi spoločnosť klientovi úverový účet. Úverovým účtom sa rozumie účet, na ktorom spoločnosť eviduje svoje pohľadávky voči klientovi z poskytnutého úveru a tomu odpovedajúce záväzky klienta.

V zmysle hlavy 3 §1 Účel úveru Úverových podmienok, úver spoločnosť poskytuje bez stanoveného účelu, čiže vo forme finančnej čiastky.

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok, klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v úverovej zmluve. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky, a prípadne úhrada za poistenie a poplatok za možnosť zmeny splátky ak z údajov v úverovej zmluve nevyplýva inak.

Zmluvné strany sa dohodli, že úhrady klienta budú započítané na pohľadávky spoločnosti podľa termínu ich splatnosti, a to od najstaršej pohľadávky. V prípade viacej pohľadávok rovnakého dátumu splatnosti bude úhrada použitá v tomto poradí: istina, úroky, ďalšie príslušenstvo pohľadávky vrátane sankcií. (§ 7 hlavy 5 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 15 Úverových podmienok, v prípade pristúpenia k poisteniu pre prípad pracovnej neschopnosti, invalidity a smrti následkom úrazu potvrdzuje klient podpisom úverovej zmluvy alebo

výslovným vyhlásením či potvrdením, že sa oboznámil s podmienkami vstupu do poistenia. V prípade, že klient nespĺňa podmienky pre prijatie do poistenia, berie na vedomie, že nemôže byť poistený a pokiaľ k poisteniu pristúpil, poisťiteľ je oprávnený odmietnuť plniť z uzatvoreného poistenia alebo odstúpiť od poistenia.

V zmysle § 1, §2, hlavy 18 Úverových podmienok, v prípade omeškania klienta s úhradou splátky, či splátky RÚ, je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,- eur v prípade prvej upomienky a 12,- eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,- eur. Táto pokuta bude vyúčtovaná spoločnosťou maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy. Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta uhradenie úroku z omeškania v zákonnej výške.

Podľa hlavy 20 § 8 Úverových podmienok, úverová zmluva, úverové podmienky, Metodická príručka a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný vyčerpал dňa 16.08.2012 v plnej výške 1.400 eur. Podľa výpisu uhradila 14 splátok v celkovej výške 977,21 eur.

Listom zo dňa 22.07.2014 žalobca žalovanému oznámil, že v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úverovej zmluvy ho spoločnosť vyzýva k splateniu celého úveru s tým, že dlžná čiastka činí 1.098,16 eur a vyzval ju na splatenie do 15 dní odo dňa odoslania tejto výzvy.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru žalovanému, ktorý sa ho zaviazal vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnil, žalobca dňa 22.07.2014 zospatnil celý úver a vyzval ho na zaplatenie predmetnej sumy.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa

v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka⁹⁾ alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka

je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie istiny a zosplatennej istiny spolu v sume 973,78 eur. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 1.400 eur, pričom mal žalovaný podľa úverovej zmluvy zaplatiť 2.154,72 eur, podľa výpisu 2.162,66 eur. Je nepochybné, že žalovaný úver čerpal, no taktiež tento aj uhradil, pričom uhradil dohromady istinu vo výške 977,21 eur.

Ďalšou žalobcom nárokovanou sumou je nárok na zaplatenie úroku z úveru jednak do času zosplatenia a v prípade riadneho splácania, tzv. ušlý úrok. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 19,89% ročne.

Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (08/2008) činila úrok 12,89 % p.a. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 7,00% vyšší ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami. Súd má za to, že v tomto prípade dohodnutá ročná sadzba úroku neprevyšovala až v takej výške mieru úrokov poskytovaných v danom období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi neprevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto nemožno považovať takéto dojednanie za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Žalovaným vykonané úhrady boli započítané nielen na zaplatenie istiny, ale aj na časť zaplatenia upomienky II. vo výške 12,- eur, 120,- eur a upomienky I. vo výške 5,- eur, na zaplatenie poplatku za vedenie účtu v plnej výške 17,91 eur, na zaplatenie zmluvnej pokuty v plnej výške 17,- eur, časti úroku vo výške 373,38 eur, časť poplatku za možnosť zmeny splátky vo výške 5,70 eur.

Súd zamietol žalobcom uplatnenú sumu za upomienky, ktoré si žalobca uplatňuje v zmysle zmluvy a úverových podmienok s tým, že žalovanému účtoval poplatky za upomienku II vo výške 5,- eur a 12,- eur, ktoré mal byť žalobca oprávnený účtovať v zmysle citovaného § 1 hlavy 18 úverových podmienok. Len za upomienky požadoval žalobca úhrady v celkovej výške 185,- eur, pričom 137,- eur bolo uhradených zo splátok, ktoré žalovaný platil a zvyšných 48,- eur tvorilo časť žalobcom žalovanej sumy, ktorú žiadal uhradiť. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Navrhovateľ - žalobca je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Tu však ešte súd uvádza, že aj v prípade preukázania vykonania takého úkonu, súd by daný nárok podrobil posúdeniu z hľadiska ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko je zrejmé, že podmienky na takýto úkon zo strany žalobcu boli splnené, pretože

žalovaný si neplnil riadne svoje povinnosti. Súd však považuje sumu za upomienku za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zaslaním upomienky, ktoré aj v prípade jej písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou bola upomienka zaslaná, resp. vykonaná niektorým z ďalších spôsobov tak ako boli uvedené v predmetnom paragrafe, pričom náklady spojené s takýmto spôsobom by boli ešte nižšie. Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienku, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšky pohľadávky, ktorú si uplatňuje a za súčasného zhodnotenia predmetného dojednania ako takého, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa., v tejto časti žalobu zamietol.

Pokiaľ ide o dohodnutú zmluvnú pokutu (vo výške 17,00 eur), súd ju vyhodnotil ako zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011. V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania a zmluvná pokuta, ktorej suma bola určená bez ohľadu na dobu omeškania a sumu, s ktorou je žalovaný ako klient v omeškaní, jednotnou sumou a taktu v prípade omeškania len s jednou splátkou by pokuta predstavovala 37% zo sumy splátky, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa.

Čo sa týka poplatku za možnosť zmeny splátky súd uvádza, že aj toto dojednanie považuje za dojednanie spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný ako spotrebiteľ bol povinný mesačne platiť poplatok za službu, ktorá mu v konečnom dôsledku ani nemusela byť poskytnutá, tak ako tomu bolo aj v danej právnej veci. Žalovaný sa už s úhradou prvej splátky a následne aj druhej dostal do omeškania, takže neprichádzalo do úvahy splnenie podmienok pre možnosť zmeny splátok tak, ako boli uvedené v § 11 hlavy 5 Úverových podmienok, no žalovaný aj napriek tomu v rámci úhrady každej ďalšej mesačnej splátky uhradil poplatok za takúto možnosť a žalobca poplatok prijal. Žiadny právny predpis žalobcovi ako veriteľovi neukladal takúto možnosť žalovanému ako dlžníkovi poskytnúť, jednalo sa o dohodu účastníkov konania, preto má súd za to, že ak žalobca chcel žalovanému ako svojmu vernému, či „vzornému klientovi“, ktorý si riadne plní svoje povinnosti takúto možnosť poskytnúť, malo sa jednať o bezodplatnú možnosť. Je neprijateľné, aby žalovaný, ktorý už na začiatku trvania úverového vzťahu medzi účastníkmi konania porušil základné podmienky pre splnenie takejto možnosti, následne ešte v niekoľkých splátkach, ale ak by žalobca od zmluvy neodstúpil a žalovaný by splácal nepravidelne, no v konečnom dôsledku by dlh uhradil, hradil aj takýto poplatok ako poplatok, za ktorý mu nebude môcť poskytnuté protiplnenie a dôvodiť tým, že predsa mohol požiadať o zrušenie tejto možnosti. Vzhľadom na uvedené potom súd aj nárok v tejto časti považoval za nedôvodný a úhrady žalovaného z jednotlivých splátok zaúčtované na predmetné dojednanie započítal na úhradu istiny.

Súd dojednania o poplatku za vedenie účtu podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Je nesporné, že žalovaná ako klient a dlžník z úverového vzťahu bola povinná platiť žalobcovi ako veriteľovi poplatok za vedenie účtu. Teda laicky povedané a rovnako asi aj chápané priemerným spotrebiteľom, žalovaná bola povinná platiť žalobcovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášala žalovaná ako spotrebiteľ, ktorá predsa za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky platila žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru a preto na žalovanú ako spotrebiteľa a dlžníka nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov, za ktoré spotrebiteľovi nie je poskytované žiadne protiplnenie, keď zo znenia zmluvy nevyplýva, žeby žalovanej bol poskytovaný výpis z predmetného úverového účtu, alebo žeby mala prístup k informáciám a údajom vedeným na účte, teda jednalo sa čisto o administratívno-technické údaje pre žalobcu ako veriteľa.

Posledným žalobcom uplatňovaným nárokom bol aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Súd má za to, že žalovaný vedel, že je s plnením svojho peňažného záväzku v omeškaní, a preto je povinný zaplatiť aj úrok z omeškania. Ak by aj žalovaný na základe výzvy žalobcu uhradil celú ním požadovanú sumu a jednalo by sa o plnenie z neplatného právneho úkonu alebo o vznik bezdôvodného obohatenia sa žalobcu ako veriteľa, takýto nárok by si žalovaný následne mohol voči žalobcovi uplatniť samostatnou žalobou.

Na základe uvedeného potom súd úhrady vykonané žalovaným započítal na úhradu istiny, úhradu úroku, zosplatnenej istiny a úroku z omeškania. Podľa priloženého výpisu žalobcom, na istinu pripadala čiastka 534,49 eur, na úrok 448,56 eur, na zosplatnenú istinu 865,51 eur, na úrok z omeškania 87,29 eur. Po zamietnutí nárokov na zaplatenie poplatkov za upomienky, zmluvnej pokuty, poplatkov za vedenie účtu a za možnosť zmeny splátok, mal žalobca nárok na zaplatenie istiny vo výške 1.935,85 eur.

Žalobca skutočne poskytol žalovanému úver v sume 1.400 eur, pričom žalovaný mal podľa zmluvy vrátiť 2.154,72 eur. Po zamietnutí všetkých poplatkov, mal žalobca nárok na zaplatenie istiny, úroku, zosplatnenej istiny a úroku z omeškania vo výške 1.935,85 eur. Podľa výpisu žalovaný uhradil istinu vo výške 977,21 eur, a preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zostatok nezaplateného úveru, a to vo výške 958,64 eur.

Časť nároku žalobcu z titulu úroku z omeškania žalobcom kapitalizovaná, vyčíslená, a keďže má súd za to, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie sumy 87,29 eur, zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania tak, ako si ho vyčíslil žalobca. V ďalšom zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,15% ročne, ktorá výška úroku je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to zo sumy 958,64 eur od 30.07.2015 do zaplatenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti o zaplatenie istiny 958,64 eur, teda 87% úspešnosť. Úspech/ neúspech žalovaného predstavoval 13%. Po odpočítaní úspechu žalobcu od úspechu/ neúspechu žalovaného, bola výsledná úspešnosť žalobcu v tomto konaní 74 %.

Vzhľadom na pomer úspechu žalobcu k úspechu žalovaného, kedy žalobcovi vznikol nárok na náhradu celkových trov konania vo výške len 74,00 %, súd preto v rámci náhrady trov konania priznal žalobcovi náhradu trov konania.

Odmena za jeden úkon právnej služby podľa § 10 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhl.“) predstavuje sumu 61,41 eur.

Žalobca si náhradu trov konania vyčíslil v zákonom stanovenej lehote, a to jednak iné trovy konania na zaplatenom súdnom poplatku z návrhu na začatie konania v sume 65,50 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 167,52 eur. Žalobcovi vznikol nárok na odmenu za dva úkony - prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd (návrh na vydanie platobného rozkazu v zmysle § 13 ods. 1 písm. a), c) vyhl. č. 655/2004 Z.z., teda spolu odmena v sume 122,82 eur. Ďalej mu vznikol nárok na režijný paušál za dva úkony v zmysle § 16 ods. 3 vyhl., a to za jeden úkon v sume po 8,39 eur, teda spolu 16,78 eur.

Keďže právna zástupca je platcom DPH, priznal mu súd aj DPH vo výške 20% podľa § 18 ods. 3 vyhl., a to zo súčtu položiek odmena, režijný paušál, a teda zo sumy 139,60 eur v sume 27,92 eur.

Vzhľadom na pomer úspechu žalobcu k úspechu žalovaného, kedy žalobcovi vznikol nárok na náhradu celkových trov konania vo výške 74 %, súd preto v rámci náhrady trov konania zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 48,47 eur (74 % zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 65,50 eur) a na zaplatenie sumy 123,96 eur (74 % z priznaných trov právneho zastúpenia vo výške 167,52 eur).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.